

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

FACTORS RELATED TO DENTAL HEALTH CARE BEHAVIOR OF SENIOR ELEMENTARY STUDENTS IN KHAOYA SRIBUNPOT , CHANGWAT PHATTALUNG

ไกร แก้วทิพย์, มนัสนันท์ ชูสิริ, อัจฉรา ช่วยคำ
Krai Kaewtip, Manatsanan Choosiri, Ajchara Chuaydam
โรงพยาบาลศรีบรรพต
SRIBUNPOT HOSPITAL

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 141 คน โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.10 ทักษะติดต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปากภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.10 การรับรู้ด้านทัศนสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ด้านสุขภาพภาพรวม อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 53.90 การเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรมภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 68.10 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.60 แรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปากภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.20 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 77.30 การรับรู้ด้านทัศนสุขภาพ (p-value = 0.05) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก, นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

Abstract

This research is a cross-sectional survey aimed to describe the oral health care behaviors and factors related to oral health care behaviors among upper primary school students in Khao Ya sub-district, Sri Bot district, Phatthalung province. The sample group consisted of 141 individuals, selected using stratified random sampling. Data was collected using questionnaires and analyzed using chi-square statistics.

The research findings revealed that the level of knowledge regarding oral health care was moderate, with 51.10% of the sample group having moderate knowledge. The overall attitude towards oral health care among the sample group was also moderate, with a mean score of 51.10 %. The perception towards oral health was high, with a mean score of 53.90 %. The access to dental services

was moderate, with a mean score of 68.10 %. The access to oral health information from various media sources was also moderate, with a mean score of 71.60 %. The social support for oral health care was moderate, with a mean score of 70.20 %. The overall oral health care behavior was moderate, with a mean score of 77.30 %. The perception towards oral health had a statistically significant relationship (p -value = 0.05).

Keywords : Oral health care behavior, Upper primary school students.

บทนำ

“สุขภาพช่องปาก” ไม่ได้หมายถึงการไม่มีโรคทางช่องปาก แต่หมายถึง ความสุขของตัวบุคคลในด้านที่เกี่ยวข้องกับสภาวะช่องปากตนเอง ความหมายที่เป็นนามธรรมนี้สามารถสื่อหรือวัดออกมาให้ชัดเจนขึ้น และเป็นระบบ โดยพิจารณาที่ความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับช่องปากหรือ “คุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปาก” นั่นเอง (สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2561, น.132) ปัญหาทางสุขภาพช่องปากเป็นปัญหาทางสาธารณสุขสำคัญที่สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และทำลายสุขภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก จากรายงานสภาวะสุขภาพช่องปากระดับโลกในปี ค.ศ.2003 พบว่าฟันผุยังคงเป็นปัญหาสุขภาพสาธารณสุขหลัก โดย พบว่าเด็กนักเรียนและผู้ใหญ่มีฟันผุถึง ร้อยละ 60.00-90.00 โดยโรคในช่องปากที่พบมาก และเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญสองอันดับแรกในเด็กประถมศึกษา ได้แก่ โรคฟันผุ และโรคเหงือกอักเสบ ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดฟันผุประกอบด้วย ปัจจัยทางสรีระวิทยา ชีววิทยา สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมและวิถีชีวิต เช่น การมีจำนวนเชื้อแบคทีเรียที่ก่อโรคฟันผุนานมาก การไหลของน้ำลายไม่เพียงพอ การได้รับฟลูออไรด์ไม่เพียงพอ เป็นต้น ซึ่งโรคในช่องปากดังกล่าวนอกจากจะบั่นทอนสุขภาพกาย และจิตแล้วยังยากที่จะบำบัด และฟื้นฟูให้ดีขึ้น นอกจากนี้ปัญหาทางทันตสุขภาพยังทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจทั้งในระดับส่วนตัว และระดับส่วนรวม กล่าวคือ จะต้องรักษาเสียเงินเสียเวลาในการบรรเทา และแก้ปัญหาทันตสาธารณสุข (วรมะ สุขพาสนิติ และมานพ คณะไค, 2559, น. 115) จากการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพพระดับประเทศ ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2560 พบว่า เด็กวัยเรียนอายุ 12 ปี

มีโรคฟันผุในฟันถาวร ร้อยละ 58.7 ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free) ร้อยละ 66.7 ความชุกของโรคฟันผุในเด็กอายุ 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.0 โดยมีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (DMFT) เท่ากับ 1.4 ซึ่ง/คน เป็นฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา ร้อยละ 31.5 มีฟันอุด ร้อยละ 31.1 และมีการสูญเสียฟัน ร้อยละ 3.0 และร้อยละของผู้จำเป็นต้องได้รับการบริการป้องกันเป็นความต้องการเคลือบหลุมร่องฟันมากที่สุด ร้อยละ 19.9 เฉลี่ย 0.7 ซึ่ง/คน รองลงมา คือ Preventive Resin Restoration (PRR) ร้อยละ 15.4 ในขณะที่มีร้อยละของผู้จำเป็นต้องรับบริการรักษาการอุดฟัน 1 ด้าน ร้อยละ 24.0 ถอนฟัน ร้อยละ 6.7 และพฤติกรรมกรรมการบริโภคน้ำอัดลม พบว่า ดื่มน้ำอัดลมสัปดาห์ละ 1-3 วัน ร้อยละ 57.4, ดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 13.4 และที่ไม่ดื่มน้ำอัดลมเลย ร้อยละ 18.9, การกินลูกอม และการบริโภคขนมกรุบกรอบ ซึ่งมีส่วนผสมของแป้ง และน้ำตาลเป็นส่วนประกอบหลัก เป็นอีกพฤติกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุจากการสำรวจ พบว่า พฤติกรรมการกินลูกอมในกลุ่มวัยนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นแบบนานๆ ครั้งหรือบางวัน แต่ในขณะที่พฤติกรรมการบริโภคขนมกรุบกรอบกลับมีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยพบว่า ร้อยละ 32.6 บริโภคขนมเหล่านี้ทุกวัน และพฤติกรรมการแปรงฟันของเด็กอายุ 12 ปี ร้อยละ 86.5 แปรงฟันหลังตื่นนอนตอนเช้าทุกวัน ส่วนการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน พบว่า เด็กอายุ 12 ปี ร้อยละ 13.3 ที่แปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ที่โรงเรียนทุกวัน ร้อยละ 31.4 แปรงบางวัน และร้อยละ 55.3 ตอบว่าไม่เคยแปรงเลย และในการแปรงฟันแม้เด็กจะเลือกใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์เป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 87.1 แต่แปรงสีฟันที่ซื้อมีเด็กระบุว่า ยังใช้ขนแปรง

แข็งแรงกว่าปรองสี่ฟันมาตรฐานร้อยละ 27.6 (สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2561, น.14 -15, 23)

จากการสำรวจสถานะทันตสุขภาพในกลุ่มเด็ก 12 ปีภาพรวมของจังหวัดพัทลุง จากรายงาน HDC เปรียบเทียบข้อมูล 3 ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2565) เด็กอายุ 12 ปี อัตราการโรคฟันแท้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและลดลงไม่คงที่จากร้อยละ 31.42, 35.40 และ 32.71 ตามลำดับ มีฟันดีไม่มีฟันแท้ (cavity free) ร้อยละ 78.00 โดยมีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (DMFT) เท่ากับ 0.89 ซี่/คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง, 2565)

สำหรับผลจากการสำรวจทันตสุขภาพเด็กอายุ 12 ปี ภาพรวมระดับอำเภอศรีบรรพต พบว่า เด็กอายุ 12 ปี มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (DMFT) เท่ากับ 0.51 ซี่/คน มีฟันผุในฟันแท้ร้อยละ 17.20 และมีฟันดีไม่มีฟันแท้ (cavity free) ร้อยละ 88.17 และภาพรวมระดับตำบล เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 3 ตำบล พบว่า เด็กอายุ 12 ปี มีฟันแท้ในตำบลเขาป่า ตำบลตะพาน และตำบลเขาปู่ ร้อยละ 48.00, 12.00 และ 2.33 ตามลำดับ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง, 2565) และในตำบลเขาป่า พบว่า เด็กอายุ 12 ปี มีฟันผุในฟันแท้สูงกว่าตำบลอื่นๆ อย่างไม่เห็นได้ชัด

จากปัญหา และข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่เป็นความเสี่ยงกับการเกิดโรคฟันผุของเด็กช่วงอายุ 12 ปี ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นที่ต้องศึกษา และยังไม่พบการวิจัยในประเด็นดังกล่าวข้างต้นในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง โดยนำแนวคิด PRECEDE FRAMEWORK มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนที่ 4 การวินิจฉัยด้านการศึกษา (Education Diagnosis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาปัญหาต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพทั้งที่เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล และภายนอกตัวบุคคล เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนงานสุขภาพศึกษา โดยขั้นตอนนี้จะจำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

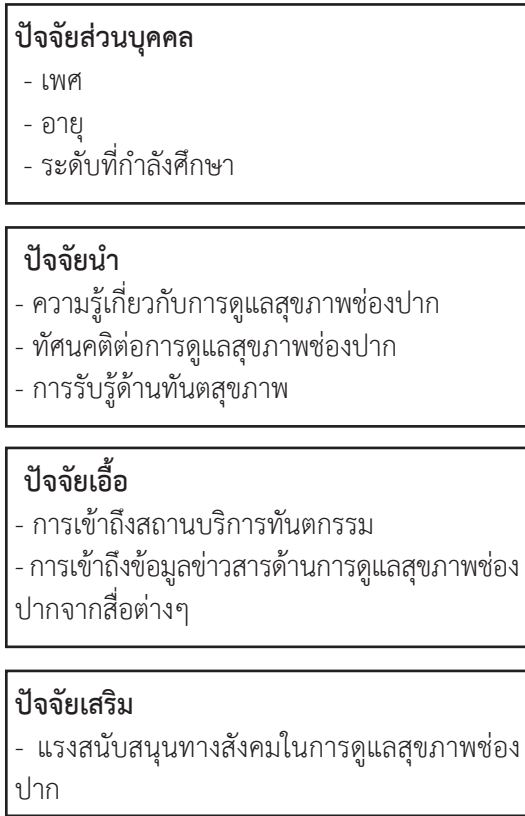
ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยนำ (Predisposing factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling factors) และปัจจัยเสริม (Reinforcing factors) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และสร้างกรอบแนวคิด และนำปัญหาที่พบจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพให้นักเรียน และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางในการดูแลสุขภาพช่องปากของนักเรียนในจังหวัดพัทลุงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

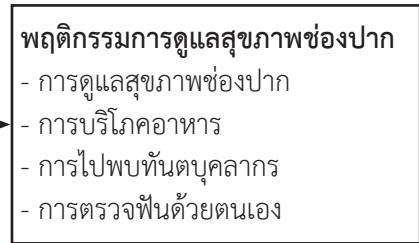
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ
(Dependent Variables)

ตัวแปรตาม
(Independent Variables)

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) ในลักษณะการศึกษา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

ประชากร คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง จำนวน 191 คน คำนวณโดยใช้สูตร Krejcie & Morgan (1970) อ้างใน กรรณิกา เรื่องเดช ชาวสวนศรีเจริญ, 2560: น.148) ผู้วิจัยจึงเพิ่มการเก็บข้อมูลอีกร้อยละ 10 จึงมีขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 141 คน และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 141 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากร จำแนกตามสถานศึกษา และระดับการศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ

(Systematic Sampling) ตามบัญชีรายชื่อของนักเรียนในตำบลเขาปู่ แต่ละชั้นปีการศึกษา แต่ละสถานศึกษา โดยการคำนวณช่วงในการสุ่มตัวอย่าง

- นำรายชื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง มากำหนดหมายเลขประจำหน่วยตามบัญชีรายชื่อของประชากร

- หาช่วงระยะห่างของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- นับหน่วยของตัวอย่างนับไปตามช่วงของการสุ่มจนครบตามจำนวนที่คำนวณได้

การวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion Criteria) ได้แก่ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและให้ความร่วมมือ

มือในการตอบแบบสอบถาม 2) ผู้ที่มีรายชื่ออยู่จริงตามบัญชีรายชื่อ ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาเย่าอำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง และเกณฑ์การคัดออก (Exclusion Criteria) คือ เด็กที่ไม่มาโรงเรียนตรงกับวันที่ลงไปเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้แบบสอบถามให้สอดคล้องกับตัวแปรแต่ละตัวแปรตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

มีจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบมีตัวเลือกให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า

แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากจำนวน 12 ข้อ โดยในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 2 ตัวเลือก คือ ใช่ ไม่ใช่โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ คำตอบที่ถูกให้ 1 คะแนน คำตอบที่ผิดให้ 0 คะแนน และการแปลผลคะแนนเพื่อวัดระดับความรู้โดยนำคะแนนมาแจกแจงความถี่ ร้อยละเปรียบเทียบเกณฑ์ประเมินความรู้แบบอิงเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้ Bloom, 1976, p.19 (อ้างถึงใน ชาญศักดิ์ คงเศรษฐกุล, 2555, น. 22)

การแปลผลรายด้าน

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึงมีความรู้ในระดับดี

คะแนนระหว่างร้อยละ 60 - 79 หมายถึงมีความรู้ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่างร้อยละ 0 - 59 หมายถึงมีความรู้ในระดับน้อย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก มีจำนวนทั้งหมด 12 ข้อ โดยมีข้อคำถามเชิงลบทั้งหมด ลักษณะคำตอบเป็นแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ด้านทันตสุขภาพ มีจำนวนทั้งหมด 12 ข้อ โดยมีข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 และข้อคำถามเชิงลบได้แก่ 4 และลักษณะข้อคำถามเป็นมีระดับการวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ระดับ และพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนประเมินค่า 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย โดยสร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ประเมินคำตอบให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว Best, 1977 (อ้างถึงใน กรรณิกา เรื่องเดช ชาวสวนศรีเจริญ, 2556, น.178)

ข้อคำถามเชิงบวก ข้อคำถามเชิงลบ

เห็นด้วย ให้คะแนน	3	1
ไม่แน่ใจ ให้คะแนน	2	2
ไม่เห็นด้วย ให้คะแนน	1	3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเอื้อ

แบ่งเป็น 2 ส่วน โดยมีทั้งหมด 10 ข้อ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรม จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก 6 ข้อ และมีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ระดับ และพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล ซึ่งผลจากการคำนวณโดยพิจารณาแบบรายข้อตามเกณฑ์ของ Best, 1997 (อ้างถึงใน กรรณิกา เรื่องเดช ชาวสวนศรีเจริญ, 2556, น.178)

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

มาก ให้คะแนน	3
ปานกลาง ให้คะแนน	2
น้อย ให้คะแนน	1

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริม

แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก 11 ข้อ และมีลักษณะข้อคำถามเป็น

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ระดับ และพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนประเมินค่า 3 ระดับคือ มาก ปานกลาง น้อย โดยหลักการของ Best, 1977 (อ้างถึงใน กรรณิกา เรื่องเดช ขาวสวนศรีเจริญ, 2556, น.178) สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ประเมินค่าตอบ

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้		
มาก	ให้คะแนน	3
ปานกลาง	ให้คะแนน	2
น้อย	ให้คะแนน	1

ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก จำนวน 12 ข้อ โดยลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัตินานๆครั้ง โดยมีเกณฑ์การแปลผลระดับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงการแปลผลค่าคะแนนตามการรับรู้ของ Best, 1977 (อ้างถึงใน กรรณิกา เรื่องเดช ขาวสวนศรีเจริญ, 2556, น.178)

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้		
ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้คะแนน	3
ปฏิบัติบางครั้ง	ให้คะแนน	2
ไม่ปฏิบัติเลย	ให้คะแนน	1

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจความตรงของเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจ ความตรงของเครื่องมือที่สร้างขึ้นจำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านทันตสาธารณสุข เพื่อเพิ่มพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความชัดเจน และครอบคลุมของแบบสอบถามแล้วนำไปหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา ความชัดเจน และครอบคลุมของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามคำแนะนำของเชี่ยวชาญ และจากการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item - Objective Congruence: IOC ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha Coefficient) ของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก ที่สนใจต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก การรับรู้ด้านทันตสุขภาพ การเข้าถึงสถานบริการทันตกรรม เข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ แรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปาก มีค่าเท่ากับ 0.70, 0.87, 0.85, 0.85, 0.78, 0.86 และ 0.83 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงโรงเรียนประถมศึกษาในตำบลเขาปู่เพื่อขอเก็บข้อมูลและเสนอโครงร่างวิจัยขอรับการรับรองจากคณะกรรมการการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุงก่อนการเก็บข้อมูล
2. ขั้นตอนการมีดังนี้ 1) เข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง 2) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการวิจัยตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเก็บข้อมูล 3) อบรมผู้ช่วยวิจัยเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนของการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับ และเอกสารคำแนะนำ และใบยินยอมเข้าร่วมแบบสอบถามแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง และนัดหมายวัน เวลาในการดำเนินการ อบรมผู้ช่วยวิจัย 4) ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมทำหนังสือยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองประมาณ 15-30 นาที และรับแบบสอบถามกลับภายในวันเดียวกัน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการพิจารณาและรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของสำนักงานกระทรวงสาธารณสุขพัทลุง หมายเลขรับรอง PPHOREC/2567 COA NO.46 วันที่ 26 กรกฎาคม 2567

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยต่อไปนี้จำแนกการนำเสนอออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยนำ 3) ปัจจัยเอื้อ 4) ปัจจัยเสริม 5) พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก และการรับรู้ด้านทันตสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาเย่า อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง (n = 141)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร			ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ปัจจัยนำ					
1.ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก (คะแนน)	21 (14.90)	72 (51.10)	48 (34.00)	2.20 \pm 0.68	5-12
2.ทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก	68 (48.20)	72 (51.10)	1 (0.70)	1.53 \pm 0.52	1-3
3.การรับรู้ด้านทันตสุขภาพ	-	65 (46.10)	76 (53.90)	2.54 \pm 0.50	2-3

3) ปัจจัยเอื้อ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.10 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 \pm 0.57 และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ

6) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาเย่า อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.40 มีอายุเฉลี่ย 11.06 อายุต่ำสุด 10 ปี อายุสูงสุด 12 ปี ระดับชั้นที่กำลังศึกษาส่วนใหญ่ คือ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ร้อยละ 36.90

2) ปัจจัยนำ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่างร้อยละ 60-79, 8-9 ข้อ) ร้อยละ 51.10 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.20 \pm 0.68 ทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปากภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.10 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 \pm 0.52 และการรับรู้ด้านทันตสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ด้านสุขภาพในภาพรวม อยู่ในระดับระดับมาก ร้อยละ 53.90 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 \pm 0.50

ดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.60 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 \pm 0.53

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง (n = 141)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร			ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ปัจจัยเอื้อ					
1.การเข้าถึงสถานบริการด้านทันตกรรม	22 (15.60)	96 (68.10)	23 (16.30)	2.00 \pm 0.57	1-3
2.การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากต่างๆ	17 (12.10)	101 (71.60)	23 (16.30)	2.04 \pm 0.53	1--3

4) ปัจจัยเสริม ผลการวิจัยพบว่า แรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปากภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.20 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 ± 0.55

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง (n = 141)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร			ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
แรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก	18 (12.80)	99 (70.20)	24 (17.00)	2.04 \pm 0.55	1-3

5) พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 77.30 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 ± 0.43

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง (n = 141)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร			ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก	30 (21.30)	109 (77.30)	2 (1.40)	1.80 \pm 0.43	1-3

6) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาป่า อำเภอสรีบรรพต จังหวัดพัทลุง พบว่า การรับรู้ด้านทันตสุขภาพ (p-value = 0.05)

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก ทักษะการดูแลสุขภาพช่องปาก การเข้าถึงสถานบริการทันตกรรม การเข้าถึง

ข้อมูลข่าวสารด้านการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ และแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก ในเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง (n = 141)

ตัวแปร		p-value
ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก	.218	5.754
ทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก	.166	6.485
การรับรู้ด้านทันตสุขภาพ	.991	0.018*
การเข้าถึงสถานบริการทันตกรรม	.728	2.043
การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ	.719	2.089
แรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก	.049	9.531

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยจะนำอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ การวิจัย และประเด็นที่สำคัญ พบว่า พฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอน ปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ส่วน ใหญ่ นักเรียนมีพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากยังอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมด้านการแปรง ฟัน พบข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ นักเรียน ส่วนใหญ่ใช้ไหมขัดฟันเพื่อทำความสะอาดซอกฟัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกุลธิดา ประภายนต์, ชฎาพร โรจน์บัวทอง และวารุณี สุดตา (2562), น.14 ศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอานวยเวทย์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบ ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบนักเรียนมี

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำมากที่สุด คือ การแปรงฟัน ตอนเช้า และส่วนพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติระดับน้อย คือ การใช้ไหมขัดฟัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เด็กในช่วงอายุนี้อาจ จะยังไม่ถนัดในการใช้อุปกรณ์เสริมต่างๆ เช่นไหมขัดฟัน เพื่อให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากสูงขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรม โดยเน้นไป ในทางฝึกพฤติกรรมที่ถูกต้อง แต่ควรมีกิจกรรมแบบนี้ บ่อยๆ เพื่อให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีคุณภาพ และสามารถนำพฤติกรรม นั้นไปปฏิบัติในครั้งต่อไปได้ และเมื่อพิจารณา พฤติกรรมด้านการบริโภคอาหาร พบนักเรียนส่วนใหญ่ กินขนมกรุบกรอบ และรับประทานเครื่องดื่มที่มีรสหวาน เช่น ชาเขียว ชานมไข่มุก นมเย็น อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิราวรรณ จาก้ามา, ทิพย์สุคนธ์ ภูจุฬา, เบญจมาศ ปิ่นม่วง, พิชราภรณ์ ยอดไหว และวัชรินทร์ ปิยะวงษ์ (2552) ศึกษาพฤติกรรมการดูแล ทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษา

พบว่า ด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็น ร้อยละ 71.8 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ กินขนมหวานวันละหลายครั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ยังมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากและด้านการบริโภคที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ควรมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นพื้นฐานในการดูแลสุขภาพช่องปาก เช่น จัดกิจกรรมฐานให้ความรู้เรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่ถูกรวบรวม

ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก พบว่า การรับรู้ด้านทันตสุขภาพ ($p\text{-value} = 0.01$) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ด้านทันตสุขภาพที่สูงจะมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดี แต่ในทางตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง มีระดับการรับรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก แต่มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษานันทวุฒิ โนนเกา, พิทธิพล นามศรี, อนุพงษ์ สอดสี และวสันต์ ปินวิเศษ (2561), น.27 ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปาก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปากของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในพฤติกรรมดูแลทันตสุขภาพ ทักษะติดต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ตัวแบบด้านทันตสุขภาพจากผู้ปกครอง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปากอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ส่วนความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก ทักษะติดต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก การเข้าถึงสถานบริการทันตกรรม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการดูแล

สุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ และแรงสนับสนุนทางสังคม ในการดูแลสุขภาพช่องปาก ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก ทักษะติดต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก การเข้าถึงสถานบริการทันตกรรม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการดูแลสุขภาพช่องปากจากสื่อต่างๆ และแรงสนับสนุนทางสังคม ในการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดี แต่ไม่ได้นำมาปฏิบัติ ก็ไม่ได้ทำให้สุขภาพช่องปากดีขึ้น ดังนั้นเพื่อให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดีและมีคุณภาพ ควรมีการจัดกิจกรรมโดยเน้นไปในทางฝึกพฤติกรรมที่ถูกต้องบ่อยๆ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สำรวจและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟันเพื่อป้องกันโรคฟันผุ ในกลุ่มวัยที่แตกต่างกัน
2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสถานะฟันผุเพิ่มเติม และอาจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะฟันผุ

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา เรืองเดช ชาวสวนศรีเจริญ. (2556). วิจัยเบื้องต้นสำหรับวิทยาศาสตร์สุขภาพ. (รายงานการวิจัย). ตีพิมพ์: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง.
- กนิพันธุ์ ปานณรงค์. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคฟันผุในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ จังหวัดศรีสะเกษ. จาก <http://ojslib3.buu.in.th/index.php/social/article/view/5054/2229>.
- กุลธิดา ประภายนต์, ชฎาพร โรจน์บัวทอง และวารุณี สุดตา. (2562). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอานวยเวทย์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารทันตภิบาล, 30(2), 14-24.
- จิรวรรณ จากคำมา, ทิพย์สุคนธ์ ภูจุฬา, เบญจมาศ ปิ่นม่วง, พัชรภรณ์ ยอดไหว และวัชรินทร์ ปิยะวงษ์. (2552). ศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย. (รายงานการวิจัย). สุโขทัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จันทร์เพ็ญ เกสรราช. (2560). พฤติกรรมทันตสุขภาพและสภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุรินทร์. วารสารทันตภิบาล, 28(2), 30-31.
- นัฐวุฒิ โนนภา, พัชพล นามศรี, อนุพงษ์ สอดสี, และวสันต์ ปิ่นวิเศษ. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อำเภอศรีประจันต์จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารทันตภิบาล, 29(1), 27. จาก http://www.lib.dent.chula.ac.th/upLoad/2013/tjdx/3893/3_26.pdf.
- ปรียานุช นามพิกุล. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอนุบาลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ. วารสารทันตภิบาล, 30(2), 93. จาก <https://he02.tci-thaijo.org>.
- วรเมธ สุขพาสันติ และมานพ คณะโต. (2559). การแปรงฟันหลังอาหารกลางวันโรงเรียนของเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารการพัฒนาศักยภาพชุมชน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 4(1), 115. จาก <https://n9.cl/qsrfb>.
- สุภัทชัย ยินดียุทธ์. (2552). พฤติกรรมด้านทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2561). รายงานการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: บริษัทสามเจริญพาณิชย์(กรุงเทพ)จำกัด. จาก <http://www.dent.chula.ac.th>.
- อาชีโยะ แวหะยี่, อัมพาพรรณ ผลพานิชย์, อัญชลี พงศ์เกษตร, กมลวรรณ วณิชชานนท์, และทวี ดำมินทร์ (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 4(2), 200-202. จาก <https://he01.tci-thaijo.org>.